

A munkahelyi biztonság és egészségvédelem mindenkit érint

Jó Önnek

Jó a vállalkozásoknak

Helyes gyakorlat a vállalatok,
a szociális partnerek és a
szervezetek számára

Kockázatkezelés
Egészségvédelem
Üzletfejlesztés

Jobb munkahely mindenki számára

OMMF

Európai Munkahelyi
Biztonsági és Egészségvédelmi
Ügynökség

JOBB MUNKAHELYET MINDENKI SZÁMÁRA

Egy kisvállalkozás sikeressé tétele nehéz feladat.

Akár saját maga vezeti a vállalkozást, akár ott dolgozik, vagy egyszerre végzi mindkettőt, azt gondolhatja, hogy a legkevésbé a biztonság és az egészségvédelem miatt kell aggódnia. Talán azt hiszi, hogy ezzel csak a nagy szervezeteknek kell bajlódniuk. Rosszul gondolja.

A biztonság és az egészségvédelem mindannyiunk ügye. Jó Önnek, és a vállalkozásnak is, amelyben dolgozik.

Az Európai Unióban már sok kisvállalkozás rájött, hogy a biztonság és egészségvédelemnek a munkahely központi kérdésévé tétele lehetővé teszi a munkáltatók és a munkavállalók számára, hogy maguk és ügyfeleik érdekében jobb eredményeket érjenek el. Az egészséges munkahely megléte a sikeres vállalatok „minőségirányítási programjának” szerves részét képezi.

A Kezdeményezés az Egészséges Munkahelyért megvalósítása: megmutatjuk, hogyan tegye!

DOLGOZZUNK EGYÜTT A JOBB ÜZLETÉRT

“ Azoknak, akik azt állítják, hogy a biztonság pénzbe kerül, azt mondanám, hogy annak hiánya még költségesebb.”

Paul Lampit,
Biztosítási Szolgáltatások Igazgatója
Taylor Woodrow Plc

Azzal, hogy a biztonságot és az egészségvédelmet a munkahely központi kérdésévé teszi, nem csak a sérülések és a megbetegedések magas költségeit kerüli el. Javítja vállalkozásának termelékenységét is. A lelkes, kellően motivált és jól képzett, hatékony és megfelelően karbantartott eszközökkel és anyagokkal dolgozó munkavállalók jobb minőséget, nagyobb termelékenységet és jobb gazdasági teljesítményt eredményezhetnek:

Mérlegelje ezeket az eredményeket:

- Nagyobb termelékenység
- Kevesebb személyzeti hiányzás
- Kevésbé cserélődő személyzet
- Jobb minőség

A magasan képzett, hatékony munkavállalókkal működő vállalkozásokat minőségi vállalkozásként ismerik el, és gyakran igen sikeresek. Képzett munkavállalóként Ön úgy fogja érezni, hogy értékelik, és azáltal, hogy munkáltatója tiszteletet mutat Ön iránt, elnyeri az Ön tiszteletét is. Ön keményebben dolgozik, a vállalkozás jobban teljesít, és a munkát biztonságosabban végzik el. Az eredmény az, hogy Ön nagyobb biztonságban érzi magát, szakmai szempontból is:

Mérlegelje ezeket az eredményeket:

- Jobb hangulat
- Kevesebb érzelmi stressz
- Jobb fizetés és körülmények
- Jobb kilátások

“ Amikor kimegyek az építkezésre, és a főnököm azonnal figyelmeztet, hogy tegyem fel a védősisakomat, egyúttal arra is emlékeztet, hogy gondoskodik rólam.”

Nigel Copthorne,
építőmunkás

A MUNKAHELYI BALESETEK ÉS SÉRÜLÉSEK ELKERÜLÉSE BÁRMI ÁRON

Anélkül, hogy a jogszabályok megindokolnák, logikus, hogy miért szükséges, hogy a biztonság és az egészségvédelem a munkáltató irányítási szemléletének szerves részét képezze, mivel a termelékenység, a minőség és a munkahelyi biztonság lényegükből fakadóan összekapcsolódó kérdések.

Minden vállalkozás esetében – legyen az nagy-, közép- vagy mikrovállalkozás – végső célként azt kell kitűzni, hogy a sérüléseket és megbetegedéseket megelőzzék. Magától értetődő, hogy munkáltatóként azt akarja, hogy senki ne sérüljön meg, de egy másik jó oka is van a biztonsági és egészségvédelmi stratégiának: **a balesetek és megbetegedések pénzbe kerülnek!**

A zaj és az izomsérülések számottevően csökkentek, a munkavállalók hangulata javult, és a gyártósoron jelentkező akadályokat megszüntették. Az éves működési költségből becslések szerint 80.000 €-t takarítottak meg.

Egy pékség gyártósorán problémákat okozott az a művelet, melynek során konzervek tetejét kellett felhelyezni és eltávolítani, mert az alkalmazottaknak hajlott és kicsavart testhelyzetet kellett felvenniük, hogy az összes fedelet elérjék. Egyenként 45.000 € költséggel két gépet helyeztek üzembe a fedelek felhelyezésére és eltávolítására.

AZ ÖN JOGA A BIZTONSÁGHOZ ÉS EGÉSZSÉGHEZ

Minden európai ország rendelkezik olyan jogszabályokkal, melyek intézkedéseket határoznak meg a munkavállalók biztonságának és egészségének **védelmére**, a munkahelyi biztonság minőségének **javítása** érdekében. E jogszabályok alapját európai irányelvek képezik, melyek megállapítják a munkáltatók és a munkavállalók minimális kötelezettségeit a kockázatok összes típusának megelőzése, illetve a kockázatokkal járó összes tevékenység vagy ágazat terén. E jogszabályok célja a munkavállalók foglalkozási balesetekkel és megbetegedésekkel szembeni védelme, valamint a foglalkozási veszélyek megelőzésének segítése.

Végezetül az EU-ban minden munkáltató felelős a vállalkozásán belüli egészségvédelmért és biztonságért, valamint a megfelelő intézkedések megtételéért, mint az elegendő forrás elérhetőségének biztosítása, a kockázatértékelés elvégzése, illetve a munkavállalók

Egy pékség keverőrésztelében a dolgozóknak óránként akár 40 darab 25 kg-os zsákot kellett kinyitniuk és egy tartályba üríteniük. Ahogy a raklapon fogytak a zsákok, fokozottabb lehajolásra és emelésre volt szükség, ami hátsérüléseket eredményezett.

Egy vákuumos zsákemelő berendezés üzembe helyezésével megszüntették a munka kézzel végzendő elemét, melynek eredményeként nőtt a termelékenység, javult az alkalmazottak hangulata, és csökkent a húzóerők és ficamok száma.

tájékoztatása, képzése és a velük folytatott konzultáció.

Az EU-ban szintén a jogszabályok alapján minden alkalmazottnak jogában áll (akár állandó alkalmazott vagy ügynökségi munkavállaló vagy egyszerűen alvállalkozó) olyan helyen dolgozni, ahol a biztonságát és egészségét érintő kockázatokat megfelelően kezelik, a képviselőtét ellátó szakszervezetbe belépni, és végezetül a biztonságról és egészségvédelemről a munkáltatójával **együtt** gondoskodni.

Mérlegelje az alábbi tényeket:

Ön és alkalmazottai sok hasznos időt veszítenek; nem csak arról a személyről van szó, aki megsérült vagy beteg.

- Ha egy folyamat leáll, termelési idő vesz el, és időbe telhet, mire a termelés folytatódhat.
- Ha az eszközök vagy az épület megsérültek, javítási költségek merülhetnek fel.
- Egy sérült munkavállaló helyettesítésére esetleg fel kell vennie valakit, és az új személy képzésére időt kell fordítania.
- A sérült munkavállaló bérének költségeit továbbra is állnia kell, a kártérítési költségekkel együtt.
- A balesetek és a megbetegedések ronthatják a többi munkavállaló hangulatát, és árthatnak a termelékenységüknek.
- Időt kell fordítania a balesettel kapcsolatos papírmunka elvégzésére.

HOGYAN KEZDJÜK

Annak érdekében, hogy vállalata képes legyen a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi problémákra megfelelően reagálni, megfelelő forrásokkal és szakértelemmel kell felkészülnie. Kezdeként ellenőrizze, munkáltatóként melyek az Ön jogi kötelezettségei. Ha az Ön cége egynél több személyt alkalmaz, esetleg egy vagy több helyszíni munkavédelmi felelőst kíván kinevezni, biztosítva számukra az ehhez a munkakörhöz szükséges időt, erőforrásokat, képzést és hatáskört. Alternatív megoldásként igénybe vehet illetékes szolgáltatásokat vagy külső tanácsadót.

A szükséges támogatás fajtája az iparág típusától, a kockázatok jellegétől, a vállalat méretétől, valamint a nemzeti szabályozás előírásaitól függ. De bármilyen jellegű is legyen az Ön vállalkozása, a legjobb, ha a saját alkalmazottaival kezdi. Mivel ők tapasztalják legközelebről a valós működést, nélkülözhetetlenek a kockázatok értékeléséhez: lehet szó hibás vagy nem megfelelő biztonsági

eljárásokról és eszközökről, rossz szellőzésről, nem jelentett munkahelyi panaszokról, esetleg veszélyes munkavégzési gyakorlatokról, melyekről Ön nem is tudott! Munkavállalói a vállalkozás arcvonalában tevékenykednek: tudják, mi romolhat el, így gyakran ők a legmegfelelőbb személyek ahhoz, hogy megmondják Önnek, mi a teendő.

De ne feledkezzen meg logisztikai folyamatainak egyéb vonatkozásairól, melyekre szintén vonatkoznak a biztonsági és egészségvédelmi szempontok:

- Az alvállalkozók kiválasztásának folyamata
- Az eszközök, termékek, stb. beszerzésére vonatkozó elvek
- A biztonsági képzést az átfogó képzési politika részévé tenni
- Megbízni a felügyelőket és a művezetőket, hogy a kockázat-megelőzést minden tevékenységükbe beépítsék.

A PRIORITÁSOK TUDATOSÍTÁSA A DOLGOZÓKBAN

A vállalat legnagyobb vagyona a munkaereje, ha ez a munkaerő megfelelően, körültekintően, hatékonyan és termelékenyen végzi a feladatát. Az alkalmazottak és alvállalkozók tájékoztatása az általuk elvégzett munkáról elég egyszerű, de az esetleg felmerülő kockázatokról és veszélyekről történő tájékoztatásuk, valamint a veszélyekkel szembeni védelmük fásaszónak tűnhet. A munkáltatónak mégis fontos feladata annak biztosítása, hogy a munkavállalók a munkájukra vonatkozóan megfelelő képzésben és védelemben részesüljenek.

A munkáltatónak tájékoztatnia kell a munkavállalókat az esetleg felmerülő biztonsági és egészségi kockázatokról, az e kockázatok leküzdéséhez elvégzendő megfelelő megelőző intézkedésekről, az esetleges elsősegély-nyújtási intézkedésekről, valamint a súlyos vagy azonnali veszély esetén szükséges evakuálási eljárásokról.

A képzésnek figyelembe kell vennie, hogy:

- Néhány feladatot vagy a súlyos veszélyt jelentő területekre történő belépést csak olyan munkavállalók számára lehet engedélyezni, akik célirányú tapasztalattal/képzettséggel rendelkeznek, és megkapták a megfelelő útmutatásokat. A jellemző példák közé tartoznak a villamosmunkák és a karbantartási tevékenységek.
- A tájékoztatásnak, útmutatásnak és képzésnek megfelelőnek és érthetőnek kell lennie. Figyelembe kell venni például a csökkent munkaképességű munkavállalók igényeit, akiknek eltérő formátumban ismertetett információra lehet szükségük.

A képzés többet tesz annál, mint, hogy csupán segíti a munka biztonságos elvégzését és a jogszabályok betartását. Hozzájárul a sikeres üzleti teljesítményhez. A hatékony kommunikáció, valamint a munkaerő megfelelő képzettségének biztosítása a sikeres vállalkozások minőségirányítási rendszereinek kulcsfontosságú elemeit képezik. A képzett munkavállalók hatékonyabban képesek dolgozni, és munkáltatóik részéről nagyobb megbecsülést és tiszteletet éreznek. A képzést a felvétel, a munkakör vagy a munka megváltozása, vagy új technológiák munkahelyi bevezetése esetén azonnal meg kell tartani, szükség esetén pedig rendszeresen meg kell ismételni. A tájékoztatásnak és a képzésnek a kockázatértékelés eredményein kell alapulnia.

KÖVESSE A KOCKÁZATÉRTÉKELÉSI ALAPELVEKET, MELYEK A MEGELŐZŐ INTÉZKEDÉSEK FONTOSSÁGI SORRENDJÉT TARTALMAZZÁK

- Kerülje a kockázatokat.
- Értékelje az elkerülhetetlen kockázatokat.
- Küszöbölje ki a kockázati forrásokat, pl. ha egy gép túl zajos, foglalkozzon magával a géppel, mielőtt a gépházat hangszigetelné.
- Igazítsa a munkát az egyénhez, pl. állítható magasságú munkaterület révén, a munkamódszerek kiválasztásával, és az egyhangú vagy előre meghatározott ütemű munka kerülésével.
- Alkalmazkodjon a műszaki fejlődéshez és egyéb változásokhoz, pl. az újabb típusú körfűrészek biztonságosabbak, mint a régiek.
- A veszélyes tényezőket veszélytelen vagy a legveszélytelenebb tényezőkkel helyettesítse; például használjon ártalmatlan oldószereket nem tartalmazó festékeket.
- Alakítson ki koherens, átfogó megelőzési politikát, amely a termelésre, a munkaszervezésre, a munkakörülményekre, a munkavállalók és a vezetés közötti párbeszédre, valamint a munkakörnyezethez kapcsolódó tényezők hatására terjed ki.
- Részesítse előnyben a csoportos védelmi intézkedéseket, és csak akkor folyamodjon egyéni védelmi intézkedésekhez, ha a helyzet más megoldást nem tesz lehetővé, például fülvédők kiosztása helyett iktassa ki a zajos eszközöket, vagy zuhanásgátló heveder helyett alkalmazzon megfelelő védőkorlátot.
- Az alkalmazottakat lássa el a megfelelő utasításokkal.
- Ellenőrizze, hogy az intézkedéseket valóban végrehajtják-e, és azok hatékonyak-e.
- Rendszeresen vizsgálja felül az értékelést, és ezt tegye meg akkor is, amikor változtatásokat vezet be.
- Törekedjen a védelmi szint javításának biztosítására!
- A kockázatértékelés elvégzésének módjáról az Egészséges Munkahely Kezdeményezés honlapján is kulcsfontosságú gyakorlati információk találhatók, a következő címen: <http://hwi.osha.europa.eu>

ELLENŐRIZZE TUDATOSSÁGÁT!

Az alkalmazottak ellenőrző listája

- Végzett-e munkáltatója a közelmúltban vagy valaha kockázatértékelést?
- Elegendő információt és képzést kapott annak megértéséhez, milyen veszélyeknek van kitéve, és hogyan hathatnak ezek Önre?
- Elegendő ez ahhoz, hogy tudja, mit kell tennie saját és mások biztonságáért?
- Észreveszi-e, ha valami nincs rendben, és tudja-e, hogy kinek kell jelentenie az esetleges problémákat?
- Ismeri a legfrissebb elsősegélynyújtási és vészhelyzeti eljárásokat?
- Biztosítja-e munkáltatója azokat az egészségügyi felügyeleti szolgáltatásokat, melyekre Ön jogosult?

A munkáltató ellenőrző listája

- Minden munkahelyen írásos információ és egyértelmű útmutatások állnak rendelkezésre?
- Könnyen érthető útmutatással elérhetővé tették-e az eszközök gyártóinak kézikönyveiből származó biztonsági információkat, hogy azokat a munkavállalók a mindennapi gyakorlatban használják?
- Végeztek-e kockázatértékelést, és annak megállapításait közzölték-e?
- Rendszeresen megkérdezik a dolgozókat a lehetséges biztonsági és egészségvédelmi problémákról?
- A munkavállalók minden lényeges információt, útmutatást és képzést megkaptak a munkahelyen felmerülő veszélyekkel kapcsolatban, beleértve a saját maguk és kollégáik védelme érdekében elvégzendő óvintézkedéseket is?
- Minden alkalmazott tudja:
 - hogyan kell teljes körűen és megfelelően alkalmazni az összes előírt szabályozó intézkedést?
 - kinek kell jelenteniük a bármely szabályozó intézkedéssel kapcsolatban felmerülő problémákat és hibákat?
 - mit kell tennie baleset, váratlan esemény vagy vészhelyzet esetén?

A munkáltatónak azt is szem előtt kell tartania, hogy **a munkavállalók egyes csoportjai esetében nagyobb a balesetek kockázata, mint másoknál, és az intézkedések tervezésekor ezt figyelembe kell venni.** Idetartozhatnak a külföldi alkalmazottak, akik nem beszélnek a nyelvet, és nem tudják elolvasni a biztonsági útmutatásokat, vagy az ideiglenes munkavállalók, akik nem kaptak szakképzést az elvégzendő munkával kapcsolatban. Ilyenek lehetnek a fiatalok és az új munkavállalók, akiknél tapasztalataik hiánya miatt nem egyértelmű vagy akár váratlan veszélyek jelentkeznek, és ezért felügyeletet igényelnek: e csoportoknál valójában jelentősen nagyobb a sérülések gyakorisága, mint az idősebb vagy tapasztaltabb alkalmazottaknál. Másrészről a bizonyos kor feletti munkavállalók esetleg nem bírják a szükséges

fizikai megterhelést. Biztonsági és egészségvédelmi intézkedéseket kell tenni a dolgozók védelme érdekében, úgy igazítva a munkát, hogy biztonságosan dolgozhassanak, és ne legyenek abból kirekesztve – ami megkülönböztetést jelenthet.

Az aggódó munkáltató okos munkáltató. Gondoskodik alkalmazottai és munkavállalói hatékony **egészségügyi felügyeletéről** a feladataik elvégzése során jelentkező kockázatokat illetően. Az egészségügyi felügyelet azt az egyszerű formát is öltheti, hogy a munkavállalók tesznek rendszeres jelentést saját egészségükről, vagy esetleg egy képzett egészségügyi szakember által végzett rendszeres egészségügyi felmérésen, vagy akár időről időre egy megfelelően képzett orvos által végzett orvosi vizsgálaton vesznek részt.

A munkavállalók és képviselőik jogosultak a munkavédelemben való aktív részvételre. A kockázatmegelőzést szolgáló legjobb gyakorlatokat vizsgáló tanulmányok szerint a siker egyik legfontosabb tényezője a munkavállalókkal való konzultáció és a munkavállalók részvétele, illetve ismereteik és tapasztalataik hasznosítása. Ez a követelmény tehát valódi indokokra épül.

A munkavédelmet illetően a munkáltató kötelességei:

- konzultál a munkavállalókkal és/vagy képviselőikkel, biztosítva ezáltal részvételüket
- tájékoztatja őket a kockázatértékelések eredményeiről
- bevonja őket a megelőző intézkedések kialakításába
- tiszteletben tartja javaslattevési jogukat, illetve azt a jogukat, melynek értelmében felkérhetik a munkáltatót megfelelő intézkedések meghozatalára
- hozzáférést biztosít számukra a kockázatfelméréshez szükséges információkhoz és baleseti jelentésekhez
- munkaidőben biztosítja számukra a funkcióik ellátásához szükséges, fizetékiesést nem eredményező szabadidőt és eszközöket

A munkáltatók konzultációs kötelessége többek közt a megelőző intézkedéseket, a vészhelyzeti eljárásokat és a munkavédelmi képzést érinti. Ennek részletes leírását a nemzeti jogszabályok tartalmazzák, melyek, a vállalat alkalmazottainak számától függően, munkabiztonsági bizottság felállítását is előírhatják.

Egy hétéves időszak során a telefonközpont berendezéseket elektromos tekercselők használatával, rögzített magasságú asztalon összeszerelő dolgozóknál nagy volt a betegszabadság gyakorisága és a munkaerő cserélődésének mértéke.

A munkapad átalakítása, mellyel azt hozzáférhetőbbé tették, és a munkaállomáson megfelelő testtartást biztosított, az alkalmazottak cserélődését 75%-kal, a betegszabadságot 92%-kal csökkentette. A vállalat becslése szerint a változtatásokból eredő megtakarítások a költségek tízszeresét tették ki.

Egy titkárnő három hónapig nem dolgozott a nyakában és jobb csuklójában jelentkező fájdalmak miatt, melyeket a monitorának, székének és asztalának nem megfelelő elhelyezése okozott.

Miután munkavégzés közben megfigyelést végeztek, munkáállomásának elrendezését átalakították (600 € költségen). A megfelelőbb kialakítás biztosította, hogy kevesebbet kelljen nyújtózni és hajolnia. Az alkalmazottnak többé nincs a nyakával vagy karjával problémája, és többé nem kellett a munkából távol maradnia. A költségmegtakarítások közé tartozik az ideiglenes alkalmazottak bérelésének költsége, valamint a hatékonyság ehhez kapcsolódó csökkenése.

További gyakorlati tanácsok

1 Vezessen nyilvántartást a váratlan eseményekről és balesetekről!

- Beszéljen alkalmazottaival és munkavállalóival a lehetséges majdnem bekövetkezett balesetekről („kvázi baleset”), ha valami hiba történik.
- Az illetékes hatóságok számára a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően készítsen jelentéseket a dolgozói által elszenvedett **foglalkozási balesetekről!**
- Felmerülhet, hogy külső tanácsadót bízson meg a baleset kivizsgálásának elvégzésével. Meg kell próbálnia megérteni, miért került sor a balesetre vagy „kvázi balesetre”, és milyen intézkedéseket lehet tenni annak biztosítása érdekében, hogy ez ne történjen meg újra.

2 Ügyeljen a potenciálisan problémát okozó tényezőkre!

- A balesetek gyakorisága és súlyossága: olyan munkakörök, melyeknél gyakran fordulnak elő balesetek, vagy nem fordulnak elő gyakran, de munkaképtelenséget okozó sérülést eredményeznek.
- A súlyos sérülések vagy megbetegedések lehetősége: amennyiben egy baleset, veszélyes körülmény vagy káros anyagokkal szembeni expozíció következményei potenciálisan súlyosak.
- Módosított munkakörök: a munkavégzési eljárások megváltoztatásához új veszélyek társulhatnak.
- Ritkán végzett munkák: a munkavállalókat nagyobb kockázat érheti, ha nem rutinjellegű munkát végeznek.

3 A biztonságot és egészségvédelmet építse be a megszokott gyakorlatba!

- Rendszeresen ellenőrizze vagy kövesse nyomon a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet: a módszerek közé tartoznak a munkahelyi megbeszélések, felmérések, ellenőrzések, a balesetek nyilvántartásának elemzése, az alkalmazottak közötti felmérések!
- Ellenőrizze a mérgező anyagok, összetett gépek és eszközök használatát, valamint az esetleg problémát okozó építési vagy felújítási munkákat!
- Elemezze az összes vonatkozó adatot: az anyagok biztonsági adatlapjait, a balesetek és megbetegedések nyilvántartásait, az expozíciót nyomon követő nyilvántartásokat, valamint a vezetésnek jelentett sérülésekről, megbetegedésekről, panaszokról és problémákról készült feljegyzéseket!
- Végezze el az összes munkahely rendszeres ellenőrzését, és ne csak azokat, ahol magas kockázat áll fenn!

4 Biztosítsa az alkalmazottak együttműködését!

A biztonságról és az egészségvédelemről való gondoskodás fő felelőssége Önre, a munkáltatóra hárul, de a munkavállalóknak is döntő szerep jut. A munkavállalók kötelesek az Ön által biztosított utasítások és képzés szerint eljárni, és ügyelni saját és munkatársaik biztonságára és egészségére!

A munkavállalók kötelezettségei:

- Helyesen használják a számukra rendelkezésre bocsátott gépeket, berendezéseket, eszközöket, felszereléseket és anyagokat;
- Helyesen használják a számukra biztosított egyéni védőeszközöket, és azokat használat után a megfelelő helyükre visszategyék;
- A helyhez és gépekhez rögzített biztonsági berendezéseket a helyükön hagyják, és ezeket a biztonsági berendezéseket megfelelően használják;
- Azonnal tájékoztassák Önt vagy a felelős személyt minden veszélyes munkahelyi szituációról, és a védelmi szabályok esetleges hiányosságairól;
- A biztonsági és egészségvédelmi szabályozás által előírt összes feladatban részt vesznek, és aktívan működjenek együtt Önnel, azaz a munkáltatóval annak biztosítása érdekében, hogy a munkakörnyezet és a munkakörülmények biztonságosak és kockázatoktól mentesek legyenek.

Többféle módon tudja alkalmazottait motiválni, hogy a biztonság komolyan vétele természetessé váljon számukra – és a folyamatot az Ön számára is megkönnyítse:

- A biztonságot és egészségvédelmet építse be vállalkozása kultúrájába és hagyományaiba;
- Egyértelmű biztonsági normákat és mértéket vezessen be;
- Bátorítsa alkalmazottait, hogy lehetséges javító intézkedéseket vessenek fel (ajánljon fel ösztönzőket: szervezzen javaslatlételi, rendszereket, versenyeket);
- Jutalmazza, ne büntesse a bejelentőket;
- Válaszoljon gyorsan az aggodalmakra és javaslatokra, tájékoztassa folyamatosan az alkalmazottakat;
- Ösztönözze a tudatos légkör kialakítását:
 - helyezzen ki biztonsági poszttereket, brosúrákat a munkahelyen
 - tájékoztassa a munkavállalókat jogaikról és felelősségeikről
 - hívjon meg vendéglődőket
 - biztosítson munkahelyi biztonsági képzési programokat
 - ismertesse a régióban vagy az iparágban jelentkező egyéb munkahelyi problémákat.

Kockázatértékelés: A megelőzés egyik nélkülözhetetlen összetevője

Mi a kockázatértékelés?

A kockázatértékelés a munkahelyen jelentkező veszélyek miatt a munkavállalók biztonságát és egészségét érintő kockázatok értékelésének folyamatát jelenti.

Mi a kockázatértékelés célja?

Számos, a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló európai irányelv előírja a kockázatok értékelését, de még az értékelés jogszabályban előírt kötelezettsége nélkül is helyes gyakorlat, ha ezt elvégzi, mivel a munkavállalók egészségének védelme érdekében hatékony intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

A baleset-megelőzés folyamata a lehetséges kockázatok csökkentésével, és – amennyiben kivitelezhető – teljes megszüntetésével kezdődik, melyet a kollektív megelőző intézkedések, és az utóbbi esetben egyéni védelmi megoldások megvalósítása követ. A veszélyek azonosítása és a kockázatok értékelése révén a munkáltató vagy a munkát irányító személy képes:

- Döntéseket hozni a szükséges védő intézkedésekről, figyelembe véve a jogi követelményeket;
- Ellenőrizni, hogy az alkalmazott intézkedések megfelelőek-e;
- Felállítani a szükségesnek ítélt esetleges további intézkedések fontossági sorrendjét;
- Igazolni (pl. a munkavállalók vagy a szabályozó hatóságok számára), hogy megfelelő tájékoztatáson alapuló döntés született a munkavállalók biztonságáról és egészségvédelméről;
- Meggyőződni arról, hogy történt-e javulás a munkavállalók védelmének szintjében.

A kockázatértékelés

A kockázatértékelésnek igazodnia kell a veszélyekhez, a kockázatokhoz és a lehetséges károsító hatásokhoz. Például egy nagy vegyi üzem valószínűleg igen szakmai jellegű értékelő rendszerrel rendelkezik, míg egy alacsony kockázattal járó tevékenységeket végző kisvállalkozásnak egyszerű rendszere van szüksége.

A kockázatértékelésnek:

- Azonosítania kell a veszélyeket;
- Azonosítania kell az e veszélyek kockázatának potenciálisan kitett dolgozókat;
- Fel kell becsülnie a szóban forgó kockázatok;
- Mérlegelnie kell, megszüntethetők-e ezek a kockázatok, és amennyiben nem,
- Döntést kell hoznia a kockázatok megelőzése vagy csökkentése érdekében esetleg szükséges további intézkedésekről (ha vannak ilyenek).

A KOCKÁZATÉRTÉKELÉS LÉPCSŐZETES MEGKÖZELÍTÉSE

1. Keresse meg a veszélyeket!

Gondolja át az elvégzett munkát, valamint a felhasznált és előállított anyagokat, eszközöket és vegyi anyagokat. Melyik okozhat bajt? Például:

- A nehéz terhek emelése hátsérülésekhez vezethet,
- A zajos környezetben végzett munka süketséget okozhat,
- A nagy nyomás alatt, megfélemlítő főnökkel végzett irodai, munka munkához kapcsolódó stresszhez vezethet,
- Veszélyes gép képzés nélküli működtetése.

Ragaszkodjon ahhoz, hogy alkalmazottai tájékoztassák Önt az általuk észlelt esetleges munkahelyi problémákról.

2. Határozza meg, ki sérülhet meg és hogyan!

Gondoljon mindenkire, akinek baja eshet. Ez nemcsak az alkalmazottakat jelenti, hanem az alvállalkozókat, az önálló vállalkozókat, illetve a lakosság tagjait is.

3. Értékelje a kockázatokat és döntsön az intézkedésekről!

Valószínű, hogy valaki megsérül? Ha valakinek baja eshet:

- Teljesen megszüntethető a veszély?
- Szabályozható a kockázat?
- Lehet védő intézkedéseket tenni a teljes munkaerő védelme érdekében?
- Szükség van egyéni védőeszközökre annak érdekében, hogy a munkavállalót egy olyan kockázattal szemben megvédje, amely kollektív védő intézkedésekkel nem szabályozható megfelelően?

4. Intézkedések megtétele

A kockázatértékelés elvégzése után fontossági sorrendben sorolja fel a szükséges megelőző intézkedéseket, majd a munkavállalók és képviselőik bevonásával tegye meg a lépéseket.

A munkavállalókat érintő kockázatok csökkentése érdekében tett lépéseknek a mindennapi munkafolyamat részét kell képeznie. Beszéljen a munkavállalókkal és azok képviselőivel! Vonja be őket a kockázatértékelés folyamatába és mondja el nekik, mit tesz a kockázat csökkentése érdekében!

5. A megállapítások felülvizsgálata

A munkavégzés módja, az eszközök és a vegyi anyagokra vonatkozó előírások változásaival együtt. Ha jelentős változás történik, győződjön meg róla, hogy nem jelentkeznek szabályozást igénylő új veszélyek!

A KOCKÁZATÉRTÉKELÉS LÉPÉSEI

- Veszélyek azonosítása – milyen baj történhet?
- Meghatározni, kik sérülhetnek meg és milyen súlyosan, beleértve az alkalmazottakat, az alvállalkozókat és a lakosságot.
- Meghatározni, mekkora a valószínűsége, hogy ez bekövetkezik.
- Megállapítani, hogyan lehet ezeket a kockázatokat megszüntetni vagy csökkenteni – tökéletesíthetők-e a lehetőségek, a munkavégzési módszerek, az eszközök vagy a képzés?
- Intézkedési prioritások meghatározása a kockázat mértéke, az érintett személyek száma, stb. alapján.
- Szabályozó intézkedések végrehajtása.
- Felülvizsgálat a szabályozó intézkedések működésének ellenőrzése érdekében.
- Az alkalmazottakkal folytatott konzultáció beépítése a folyamatba, és tájékoztatás a kockázatértékelés eredményeiről.

Intézkedések a fennálló kockázat szintjét illetően:

- Ha a kockázatok elhanyagolhatók, az értékelés befejeződött.
- Ha a kockázatokat egy meghatározott norma szerint szabályozzák, akkor lehetőség szerint további javításokat kell tenni a védelem biztosítása érdekében. Az értékelés elkészítése után gondoskodjon megelőző stratégia alkalmazásáról.
- Ha a kockázatok jelenleg szabályozottak, de előfordulhat a szabályozó rendszer helytelen alkalmazása, határozza meg a védelmi rendszerek javításához szükséges intézkedéseket, és írja le a meghibásodás esetén követendő vészhelyzeti eljárásokat!
- Ha lehetséges kockázatok állnak fenn, de nem igazolt, hogy ezek megbetegedéshez vagy sérüléshez vezetnek, hasonlítsa össze a meglevő intézkedéseket a helyes gyakorlat normáival, és állapítsa meg, hogyan lehet az intézkedéseket javítani.
- Ha a kockázatok a jelek szerint megfelelően szabályozottak, de nem feltétlenül az alkalmazott szabályozó intézkedések miatt, igazítsa a szabályozó intézkedéseket a lehetséges kockázatokhoz!
- Ha a kockázatok nagyok, és nem megfelelően szabályozottak, azonnal tegyen lépéseket a kockázatokkal szembeni kitettség megelőzése érdekében, szükség szerint a munkafolyamat leállításával.
- Ha nincs bizonyíték arra nézve, hogy kockázat áll fenn, figyeljen a további információkra, és alkalmazza a foglalkozási biztonság és egészségvédelem helyes gyakorlatának elveit.

Egy whiskypalackozó üzemből, ahol adott márkájú whisky üvege köré rézdrótból készült hálót kellett erősíteni, a dolgozók azt vették észre, hogy a munka elvégzéséhez szükséges testtartás ismétlődő megterheléses sérülést okozott, és fennállt a felső végtagi sérülések veszélye.

Hat új gépet helyeztek üzembe, melyek a háló felhelyezése után elvégezték a drót elcsavarását (40.000 € teljes költséggel). A termelékenység a máshol elhelyezett dolgozók miatt nőtt, 20 %-kal kevesebb hulladék keletkezett a dróthálóból, és a zajszint 90-ről 80 dB(A)-ra csökkent. A becslések szerint a vállalkozás a hatékonyság miatt évi 60.000 €-t nyert.

A KEZDEMÉNYEZÉS AZ EGÉSZSÉGES MUNKAHELYÉRT BEMUTATÁSA

Az Európai Munkavédelmi Ügynökség kezdeményezésének célja, hogy a munkáltatók és alkalmazottak számára a biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatban minőségi információkhoz nyújtson könnyű hozzáférést; az Egészséges Munkahely Kezdeményezés a biztonságos, egészséges és termelékeny munkahelyekhez szükséges valamennyi eszközt biztosítja.

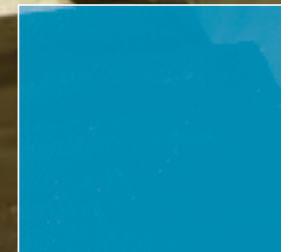
Látogasson el honlapunkra még ma, a következő címen:

<http://hwi.osha.europa.eu>

- **Fontos linkek a helyi szakmai szövetségekhez, munkáltatói szervezetekhez, szolgáltatókhoz** a foglalkozási biztonság és egészségvédelem terén nyújtott segítséggel kapcsolatos legfrissebb információkért.
- Tájékoztatás a biztonság és egészségvédelem terén érvényes kormányzati szabályozásról.
- **Más kisvállalkozások hogyan küzdöttek le** hasonló kihívásokat egyszerű, hatékony megoldások segítségével.
- **Közvetlen hozzáférés** a jogszabályokra, kezdeményezésekre és finanszírozásra vonatkozó **EU információkhoz**.
- **Gyakorlati kockázatértékelő eszközök.**

© European Communities

Hol kaphat további információt?

Vegye fel a kapcsolatot a helyi munkavédelmi hatóságokkal és az Euro Info Központokkal!

OMMF – Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség

Gádor János, 1024 Budapest, Margit körút 85, Hungary, Tel.: +36-1-346-9454, Fax: +36-1-346-9453,
E.mail: gador@ommf.hu, <http://hu.osha.europa.eu>

ITD HUNGARY – Euro Info Központ

1061 Budapest, Andrássy út 12, Hungary, Tel. +36-1-472-8100, Fax: +36-1-472-8101, E.mail: euroinfo@itd.hu,
www.eicbudapest.hu

<http://hwi.osha.europa.eu>

EGYÜTT
1957 ÓTA